

RIB-nummer	2019 –
Datum	17 december 2019
Onderwerp	Evaluatie langdurig budgetbeheer- en coaching
Zaaknummer	
Documentnr.	

1 Inleiding

Februari 2017 is de pilot langdurig budgetbeheer- en coaching binnen de gemeente Vught van start gegaan. Met het instrument willen we een laagdrempelig aanbod bieden in schuldhulpverlening. Mensen geven met langdurig budgetbeheer- en coaching vrijwillig hun financiën uit handen. De pilot is opgestart met de intentie om het structureel in te zetten. Eind 2019 hebben we een uitgebreide evaluatie gedaan om te beoordelen of de pilot structureel ingezet kan worden vanaf 2020. Conclusie is dat we gezien de resultaten langdurig budgetbeheer- en coaching willen voortzetten bij Wegwijs+, want:

1. De pilot beantwoordt aan een behoefte

In 2019 maakten 19 personen gebruik van langdurig budgetbeheer. Dit is een verdubbeling t.o.v. 2018. Er zijn veel mensen met schulden en financiële problemen; dit blijkt ook uit landelijke cijfers. Budgetbeheer en coaching leveren een bijdrage aan het terugdringen van schulden en het op orde krijgen van het huishoudboekje.

2. Farent voert het budgetbeheer en coaching naar tevredenheid uit

Wij zijn positief over de wijze waarop Farent deze taken uitvoert. Omdat Farent al jaren een samenwerkingspartner is van WW+ is het wenselijk deze taken ook vanaf 2020 bij Farent te laten en deze taken niet elders (bijv. bij de Kredietbank of ZZP-ers budgetcoach) in te kopen.

3. Er lijkt een besparing op de uitgaven bijzondere bijstand te zijn door dit project

De uitgaven voor bijzondere bijstand hebben we in 2019 met € 30.000,- kunnen afdrukken.

Voor de gehele evaluatie verwijzen wij u naar de bijlage.

2 Financieel

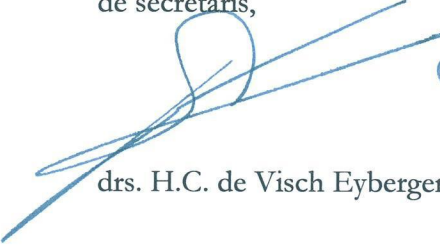
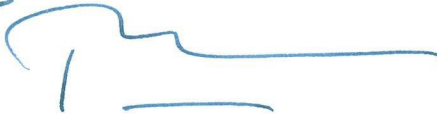
Voor budgetbeheer is er binnen het gemeentelijk armoedebeleid structureel budget beschikbaar. Farent kan het budgetbeheer / budgetcoaching in 2020 leveren voor € 38.360,- .

3 Bijlagen

Evaluatie Langdurig budgetbeheer – en coaching.

Burgemeester en wethouders van Vught,
de secretaris, de burgemeester,

drs. H.C. de Visch Eybergen R.J. van de Mortel

EVALUATIE LANGDURIG BUDGETBEHEER- EN COACHING

Aan
Van M. Verlaek en M.P.W. van Hout
Datum 3 december 2019
CC
Betreft: evaluatie pilot langdurig budgetbeheer- en coaching 2019
Zaaknummer
Documentnummer

Inleiding

Februari 2017 is de pilot langdurig budgetbeheer- en coaching binnen de gemeente Vught van start gegaan. Met het instrument willen we een laagdrempelig aanbod bieden in schuldhulpverlening. Mensen geven met langdurig budgetbeheer- en coaching vrijwillig hun financiën uit handen. De pilot is opgestart met de intentie om het structureel in te zetten. In september 2018 is er een tussenevaluatie geweest. Door het succes van het instrument: een toename 10 cliënten in 2018 is er een meerderjarige subsidie toegekend. Nu eind 2019 hebben we een uitgebreide evaluatie gedaan om te beoordelen of de pilot structureel ingezet kan worden vanaf 2020. In dit stuk de resultaten, verbeterpunten en de conclusie van de evaluatie.

Wat is langdurig budgetbeheer- en coaching

Langdurig **budgetbeheer** is een administratief-technische activiteit. De verantwoordelijkheid van de hulpvrager om zelf zijn financiële zaken te regelen, wordt uit handen genomen. Vaak gebeurt dit in combinatie met een wettelijk schuldhulpverleningstraject. Hierdoor hebben schuldeisers de garantie dat de afloscapaciteit ook daadwerkelijk wordt gebruikt om de schulden af te lossen. De schuldenaar krijgt met budgetbeheer de rust om eerst andere zaken in zijn persoonlijke leefsituatie op orde te brengen. Kortdurend budgetbeheer kopen we in bij de Gemeentelijke Kredietbank Den Bosch.

Het ontnemen van de verantwoordelijkheid kan er echter toe leiden dat cliënten op de langere duur ontwennen om zelf hun financiële zaken te regelen. Het is dan ook noodzakelijk om de cliënt te begeleiden en hem te leren hoe de financiële administratie op orde kan worden gebracht, en hoe op een verantwoorde manier uitgaven kunnen worden gedaan. Deze begeleiding gebeurt door een budgetcoach. Met **budgetcoaching** leert de cliënt op een verantwoorde manier met zijn geld om te gaan. Budgetcoaching heeft tot doel het verkrijgen van inzicht in de inkomsten en uitgaven, het voeren van een overzichtelijke administratie, en het afstemmen van de uitgaven op het beschikbare budget. Er wordt dus ook gewerkt aan gedragsverandering. Zo wordt geprobeerd te voorkomen dat de cliënt in de toekomst opnieuw schulden gaat maken.

Budgetbegeleiding kan plaatsvinden in groepsverband of in de vorm van individuele begeleiding.

Doelstellingen langdurig budgetbeheer- en coaching:

- *Voorkomen van maatschappelijke en sociale uitsluiting*
Schulden mogen geen belemmering meer vormen voor een inwoner om te participeren;
- *Bevorderen van financiële zelfredzaamheid*
Budgetbeheer- en coaching levert een bijdrage aan een gezonde financiële situatie en het terugdringen van de schuldenlast;
- *Voorkomen van maatschappelijke kosten*
Door een investering in budgetbeheer- en coaching worden hoge maatschappelijke kosten voorkomen, zoals de kosten van bewindvoering, maar ook huisuitzetting. Huisuitzettingen door schulden op 0;
- *Klantgerichte aanpak*
Maatwerk per klant een zo hoog mogelijke inzet oftewel het liefst een schuldenvrije situatie. Als schuldenvrij (nog) niet mogelijk is, dan is het hanteerbaar zijn van de schulden de doelstelling;
- *Hulpverlening versterkt andere beleidsterreinen*
Een investering in budgetbeheer- en coaching zorgt er voor dat het succes van andere gemeentelijke beleidsterreinen wordt vergoot, zoals op het gebied van schuldhulpverlening, re-integratie, zorg en armoedebestrijding.

Beoogd effect

Het bieden van een laagdrempelig aanbod, waarmee we mensen weer financieel op de rit kunnen krijgen. Hiermee bieden we een alternatief voor beschermingsbewind. En doordat we preventief ondersteuning bieden, voorkomen we maatschappelijke uitsluiting en kosten.

Resultaten

Aantallen cliënten:

In 2018 zagen we een flinke stijging van instroom van cliënten waardoor er een uitbreiding van 10 uur nodig was. En is er vanaf 2018 een inzet van 20 uur aan langdurig budgetbeheer- en coaching. In 2019 maken 19 cliënten gebruik van langdurig budgetbeheer- en coaching. Omdat het een langdurig traject is (enkele jaren) is pas na een langere periode zichtbaar of cliënten financieel zelfredzaam zijn deze resultaten hebben we nu nog niet.

Instroom

De instroom van cliënten in langdurig budgetbeheer- en coaching is het afgelopen jaar minder geweest, maar er zijn wel veel aanmeldingen geweest die we op een andere manier hebben geholpen en niet als cliënt langdurig budgetbeheer- en coaching hebben geregistreerd. Doordat de budgetcoaches vanuit hun rol als maatschappelijk werker het langdurig budgetbeheer- en coaching doen, kijken zij bij aanmelding met een 'maatschappelijk werk bril' naar de situatie en beslissen dan of langdurig budgetbeheer- en coaching nodig is. Een aantal cliënten is vanuit het maatschappelijk werk geholpen met hun financiën, waardoor langdurig budgetbeheer- en coaching niet nodig was.

In de programmabegroting hebben we voor dit onderdeel indicatoren opgenomen en melden dit jaarlijks in de P&C cyclus (begroting en jaarverslag). Hieronder het overzicht uit de begroting 2019 en 2020.

Indicatoren	Realisatie			Begroot	
	2017	2018	2019	2018	2019
Aantal inwoners dat gebruik maakt van Langdurig budgetbeheer	10	18	19	15	20

De mensen stromen in vanuit: Wegwijs+ ,vooral vanuit Schuldhelpverlening en de Participatiewet, de Vincentius Vereniging, het Centrum voor Traject en Bemoeizorg (CvtB) en Reinier van Arkel.

Uitstroom

De afgelopen drie jaren is een aantal cliënten vroegtijdig gestopt: 2 cliënten zijn overgedragen aan een bewindvoerder, 2 cliënten zijn uitgestroomd i.v.m. verhuizing uit de gemeente en 3 cliënten hebben aangegeven de financiën toch zelf te willen doen.

Er is nog geen regulier traject beëindigd omdat het traject drie jaar duurt en we in 2017 zijn gestart. Hierdoor kunnen we nog niet meten of cliënten financieel zelfredzaam zijn na uitstroom. Wel zien we vorderingen bij cliënten op weg naar financiële zelfredzaamheid.

Voorkomen van maatschappelijke en sociale uitsluiting

De inzet van langdurig budgetbeheer- en coaching heeft bij een aantal cliënten een bijdrage geleverd om uithuiszetting door de woningbouwvereniging te voorkomen. Vught doet op dit gebied al veel, maar met langdurig budgetbeheer- en coaching besteden we hieraan nog meer aandacht.

Een voorbeeld: een cliënt met een angststoornis durfde niet naar buiten, waardoor hij spullen en boodschappen online bestelde, dit werd een verslaving. De schulden zijn ingelost, spaargeld is opgebouwd en cliënt voert betalingen steeds meer zelf uit.

Bevorderen financiële zelfredzaamheid

Door langdurig budgetbeheer- en coaching krijgen cliënten weer overzicht in hun financiën.

Langdurig budgetbeheer- en coaching inventariseert welke schulden er zijn en maakt afspraken met schuldeisers en wanneer cliënten weer zelf de financiën doen, zijn veel schulden ingelost. Indien dit niet het geval is, dan is duidelijk voor de cliënt wat de betalingsafspraken zijn en wanneer er betaald moet worden. Cliënten krijgen vertrouwen dat ze het weer zelf kunnen en hebben weer ruimte om na te denken over toekomstperspectief. Dit alles bevordert de financiële redzaamheid.

Klantgerichte aanpak: maatwerk

Met iedere cliënt worden afspraken op maat gemaakt: zo wordt bij een cliënt iedere maand afgesproken om samen naar betalingen te kijken en met een andere cliënt is er vooral telefonisch contact. Loopt alles goed, dan is alleen contact nodig als er rekeningen zijn. Hierdoor wordt het later makkelijker om het zelfstandig te doen.

Bewindvoering:

We zien een afname in het aantal cliënten (15) en kosten (€ 17.000)¹ bij bewindvoering, wat één van de doelstellingen van dit instrument is. Het langdurig budgetbeheer- en coaching levert hierin een bijdrage.

¹ Cijfers van oktober 2019

Financiën

De kosten van langdurig budgetbeheer- en coaching € 38.360,- in dit geval de subsidie aan Farent in 2020, is structureel in de begroting opgenomen. Hiervoor is dekking binnen de budgetten sociaal domein.

Verbeter- en aandachtspunten

- *Het instrument langdurig budgetbeheer- en coaching verdient herhaalde aandacht*
Het instrument heeft herhaalde aandacht nodig, zodat het instrument bekend blijft;
- *Nazorg*
Nazorg gaan we beschrijven en uitwerken, zodat bij cliënten die het komende jaar gaan uitstromen, 'een vinger aan de pols' wordt gehouden;
- *Klanttevredenheidsonderzoek*
We willen graag weten of het traject voor de cliënt effectief is en de cliënt uiteindelijk financieel zelfredzaam is. Er wordt een KTO ontwikkelt en uitgezet tijdens en na het traject;
- *Monitoring*
In 2020 indicatoren ontwikkelen hoe we resultaten meetbaar maken (SMART).

Conclusie

Langdurig budgetbeheer- en coaching is laagdrempelig voor inwoners en doordat we preventief ondersteuning bieden voorkomen we maatschappelijke uitsluiting en kosten. De lijnen zijn kort voor mensen: ze regelen hun financiële zaken met de gemeente wat dichtbij en persoonlijk is, en niet met de kredietbank wat ver weg staat van mensen en onpersoonlijk is.

Het geeft mensen rust: er wordt maatwerk geleverd, mensen krijgen weer grip op hun financiën en kunnen denken aan een toekomstperspectief.

Het instrument geeft goede eerste resultaten. Wel gaan we in overleg met Farent om indicatoren te ontwikkelen waardoor de resultaten smart meetbaar zijn.

Aanbeveling: zet vanaf 2020 het instrument langdurig budgetbeheer- en coaching structureel in, onder de reguliere dienstverlening van Wegwijs+.